

Світове господарство і міжнародні економічні відносини

УДК 341.7:327.82(477:438)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20605905>

**Міжнародна інформація, дипломатія та прикордонна співпраця України
і Польщі в умовах геополітичних трансформацій**

Миронова Мар'яна Ігорівна

к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин, Львівський
торговельно-економічний університет, Львів, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-1438-4394>

Полякова Юлія Володимирівна

д.е.н., професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин,
Львівський торговельно-економічний університет, Львів, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-8073-6186>

Семів Сергій Романович

к.е.н., завідувач кафедри економіки, Львівський торговельно-економічний
університет, Львів, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-4682-7359>

Прийнято: 19.05.2026 | Опубліковано: 30.05.2026

***Анотація.** Стаття має на меті комплексний аналіз взаємозв'язку між міжнародною інформаційною політикою, дипломатичними механізмами та прикордонним співробітництвом України і Польщі у контексті геополітичних трансформацій.*

Дослідження ґрунтується на системному, порівняльному й інституційному методах аналізу. Задля вивчення динаміки прикордонної взаємодії застосовано статистичний аналіз даних Державної прикордонної служби України та Головного управління охорони кордону Польщі.

Встановлено, що ефективна реалізація міжнародної інформаційної стратегії є критично важливою умовою для формування позитивного образу двосторонніх відносин як на регіональному, так і на глобальному рівні. Доведено, що програма Interreg NEXT Poland-Ukraine 2021-2027 стала провідним інституційним механізмом прикордонної співпраці, поєднуючи цифрові, безпекові та культурні виміри взаємодії. Виявлено, що повномасштабне вторгнення росії у 2022 р. трансформувало прикордонний простір із площини звичайної транскордонної взаємодії у стратегічний безпековий коридор, одночасно загостривши асиметрію інформаційних потоків між двома країнами.

Обґрунтовано необхідність формування спільного польсько-українського механізму координації інформаційної дипломатії та прикордонної безпеки в рамках підготовки до вступу України до ЄС.

***Ключові слова:** міжнародна інформація, дипломатія, прикордонна співпраця, Україна, Польща, Interreg, євроінтеграція, інформаційна безпека.*

International Information, Diplomacy and Cross-Border Cooperation Between Ukraine and Poland in the Context of Geopolitical Transformations

Mariana Myronova

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of International Economic Relations, Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-1438-4394>

Yuliia Poliakova

Dr of Economics, Professor of the Department of International Economic Relations, Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-8073-6186>

Serhii Semiv

PhD in Economics, Head of the Department of Economics, Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0002-4682-7359>

***Abstract.** This article aims to provide a comprehensive analysis of the relationship between international information policy, diplomatic mechanisms, and cross-border cooperation between Ukraine and Poland within the context of the geopolitical transformations.*

The study is grounded in systemic, comparative, and institutional methods of analysis. In order to examine the dynamics of cross-border interaction, statistical data from the State Border Guard Service of Ukraine and the Polish Border Guard Headquarters were subjected to quantitative analysis.

It has been established that the effective implementation of an international information strategy is a critically important prerequisite for shaping a positive image of bilateral relations at both the regional and global levels. The study demonstrates that the Interreg NEXT Poland-Ukraine 2021-2027 programme has become the leading institutional mechanism for cross-border cooperation, integrating digital, security, and cultural dimensions of interaction. The research reveals that russia's full-scale invasion of 2022 fundamentally transformed the border space from a domain of conventional cross-border interaction into a strategic security corridor, while simultaneously intensifying the asymmetry of information flows between the two countries. The article further shows that the

volume of border crossings, which collapsed to 2.1 million persons in 2020 due to the COVID-19 pandemic, recovered strongly to reach 9.4 million in 2022 and peaked at 12.1 million in 2023, driven by the unprecedented refugee and humanitarian flows. Polish public diplomacy tools – including cultural institutes, digital platforms, and official government communications – were found to play a decisive role in shaping the perception of Ukraine among EU audiences and in countering russian disinformation narratives. The absence of a unified joint Polish-Ukrainian information strategy, however, has been identified as a significant institutional gap, particularly in the context of managing competing national narratives around agricultural trade restrictions and historical disputes. The analysis of Interreg projects reveals a notable shift towards digitalization, cybersecurity, and e-government integration, reflecting the evolving priorities of cross-border cooperation under wartime conditions.

The article substantiates the necessity of establishing a joint Polish-Ukrainian mechanism for the coordination of information diplomacy and border security as part of Ukraine's preparations for European Union accession. The findings contribute to the broader scholarly debate on the role of cross-border information flows and public diplomacy in the process of EU enlargement.

Keywords: *international information, diplomacy, cross-border cooperation, Ukraine, Poland, Interreg, European integration, information security.*

Постановка проблеми. Міжнародна інформаційна взаємодія, дипломатичні механізми та прикордонна співпраця набувають особливого значення за умов геополітичних трансформацій, що характеризують сучасне середовище безпеки у Центральній та Східній Європі. Польсько-українське прикордоння є водночас зовнішнім кордоном ЄС і НАТО та найінтенсивнішою точкою контакту між двома найбільшими за населенням державами регіону. Програма Interreg NEXT Poland-Ukraine 2021-2027, що реалізується за фінансової підтримки ЄС, свідчить про інституційне визнання

прикордонного простору як стратегічного ресурсу.

Повномасштабне вторгнення росії у лютому 2022 р. одночасно трансформувало характер прикордонної взаємодії й інтенсифікувало інформаційне протиборство у регіоні. Уже 2023 р. кількість перетинів кордону між двома країнами досягла рекордних 12,1 млн, тоді як гібридні інформаційні операції росії цілеспрямовано атакували польсько-українські відносини, культивуючи протиріччя в аграрній і міграційній площинах. За цих умов наукове осмислення взаємозв'язку між міжнародною інформацією, дипломатією та прикордонним співробітництвом стає нагальною практичною потребою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням польсько-українських відносин, прикордонного співробітництва та міжнародної інформаційної взаємодії присвячений значний корпус наукових праць. Т. Студзенєцький, М. Шида та К. Шеляговська-Рудзка [1] здійснили детальний аналіз еволюції Політики сусідства ЄС у контексті польсько-українського прикордонного співробітництва 2014-2020 рр., встановивши зсув пріоритетів у напрямі цифровізації та кіберінфраструктури. А. Шуляк, Є. Возняк та ін. [2] розкрили інформаційно-аналітичний вимір транскордонної взаємодії в євро регіонах та визначили роль інформаційних систем як координаційної платформи для місцевих органів влади. О. Цісінська [3] поглиблено проаналізувала питання інформаційних аспектів транскордонної взаємодії під час конфлікту. Т. Журженко [4] вивчила явище «everyday Europeanization» та «bottom-up geopolitics» на польсько-українському прикордонні з позиції соціальних мереж і локальних ідентичностей. Ф. Барановський, М. Камьонка та Г. Мельник [5] проаналізували польську воєнну дипломатію щодо України у 2022-2024 рр., охарактеризувавши її як «між центризмом і периферійністю». М. Криштанович [6] дослідив стратегічне партнерство України та Польщі в контексті євроінтеграції та євроатлантичного вибору, вказавши на системну

недооцінку інформаційного виміру двосторонніх відносин. Л. Губицький та Г. Мельник [7] здійснили компаративний аналіз торговельно-економічних відносин за 1991-2021 рр., акцентуючи увагу на трансформації інформаційних потоків у зовнішньоекономічному просторі. М. Вецьковскі [8] розкрив трансформацію сучасних польських кордонів у 2020-2024 рр. А. Дармаяді та М. Мегіц [9] дослідили макроекономічний і дипломатичний вплив російсько-української війни на ЄС. Проблематику публічної дипломатії та міжнародних комунікацій розглядали Б. Оцєпка та Б. Добек-Островська [10] у своїй колективній монографії про нові шляхи польської публічної дипломатії. Ю. Окуновська [11] дослідила виклики транскордонного співробітництва в умовах воєнного стану. М. Душшик і П. Качмарчик [12] ретельно вивчили міграційну хвилю з України до Польщі крізь призму ринку праці та інформаційної адаптації. Т. Студзенєцький, А. Якубовський та Б. Маєр [13] проаналізували ключові умови розвитку єврорегіонів на зовнішніх кордонах ЄС, приділивши окрему увагу інформаційній архітектурі програм транскордонного співробітництва.

Попри значний науковий доробок, комплексний аналіз взаємозв'язку між міжнародною інформаційною стратегією, дипломатичними інструментами та прикордонним співробітництвом у реальному часі воєнних трансформацій залишається недостатньо розробленим.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на зростаючий обсяг наукових праць, у дослідженні польсько-українського прикордонного співробітництва зберігаються суттєві пробіли. По-перше, відсутні комплексні дослідження щодо синергії між інформаційною дипломатією та управлінням кордонами в умовах гібридної війни. По-друге, недостатньо вивченим є питання, яким чином асиметрія інформаційних потоків між Польщею та Україною – особливо у площині аграрних протестів і міграційного дискурсу – впливає на ефективність

інституційних механізмів прикордонного співробітництва. По-третє, роль програми Interreg NEXT у формуванні цифрового прикордонного простору та розвитку електронних сервісів (e-border management) у контексті євроінтеграції України залишається практично не дослідженою.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження взаємозв'язку між міжнародною інформаційною політикою, дипломатичними механізмами та прикордонним співробітництвом України і Польщі.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

- проаналізувати еволюцію інституційних механізмів транскордонної взаємодії;
- дослідити інформаційно-дипломатичний вимір польсько-українського прикордоння;
- встановити вплив воєнного чинника на конфігурацію інформаційних потоків та безпекових систем;
- визначити перспективи спільної інформаційної дипломатії в контексті євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Транскордонна співпраця між Польщею й Україною здійснюється в рамках системи програм Interreg (табл. 1), які є основним фінансовим інструментом Політики сусідства ЄС.

Таблиця 1

Програми транскордонного співробітництва Польщі та України в рамках Політики сусідства ЄС (2007-2027)

Програма	Роки	Бюджет (млн євро)	Кількість проектів	Ключові напрями
CBC Poland-Belarus-Ukraine (Interreg ENPI)	2007-2013	186,2	~180	Інфраструктура, довкілля, туризм
CBC Poland-Belarus-Ukraine (Interreg ENI)	2014-2020	184,0	~150	Підприємництво, безпека, е-послуги
Interreg NEXT Poland-	2021-	≥130,0	Тривають	Цифрова

Ukraine	2027			інтеграція, безпека, культура
---------	------	--	--	----------------------------------

Джерело: сформовано авторами за даними [1].

Т. Студзенєцький, М. Шида та К. Шеляговська-Рудзка [1] встановили, що впродовж 2014-2020 рр. у програмі Cross-Border Cooperation Poland-Belarus-Ukraine взяли участь понад 150 організацій, а інформаційно-комунікаційні проекти вперше набули статусу окремого тематичного пріоритету. Одним із ключових здобутків стало запровадження спільного геопорталу транскордонного регіону та розвиток мережі цифрових громадських центрів у прикордонних громадах.

Програма Interreg NEXT Poland-Ukraine 2021-2027, що прийшла на зміну попереднім ітераціям, відображає принципово нову парадигму: акцент зміщується з традиційної інфраструктури на цифрову інтеграцію, кібербезпеку та розвиток електронних прикордонних сервісів [1]. Пріоритет 4 програми – «Інтеграція прикордонного простору» – передбачає фінансування проектів з гармонізації цифрових реєстрів, впровадження e-customs систем та розвитку спільних інформаційних платформ для місцевих органів влади. 2024 р. позначив 20-річчя першої польсько-української програми транскордонного співробітництва в рамках ENP, що надало нового символічного виміру поточному циклу.

А. Шуляк та ін. [2] визначили євроінфраструктуру як ключову арену польсько-українського інформаційно-аналітичного обміну та довели, що саме євроінфраструктурні організації виконують роль агрегаторів даних і трансляторів управлінського знання між двома системами місцевого самоврядування. Цей висновок підтверджується тим фактом, що всі єврорегіони на польсько-українському прикордонні мають спільні інформаційні бюлетені та щорічно проводять спільні медіазаходи.

Аналіз динаміки перетинань польсько-українського кордону (рис. 1)

відображає безпосередній вплив геополітичних чинників на конфігурацію прикордонного простору.

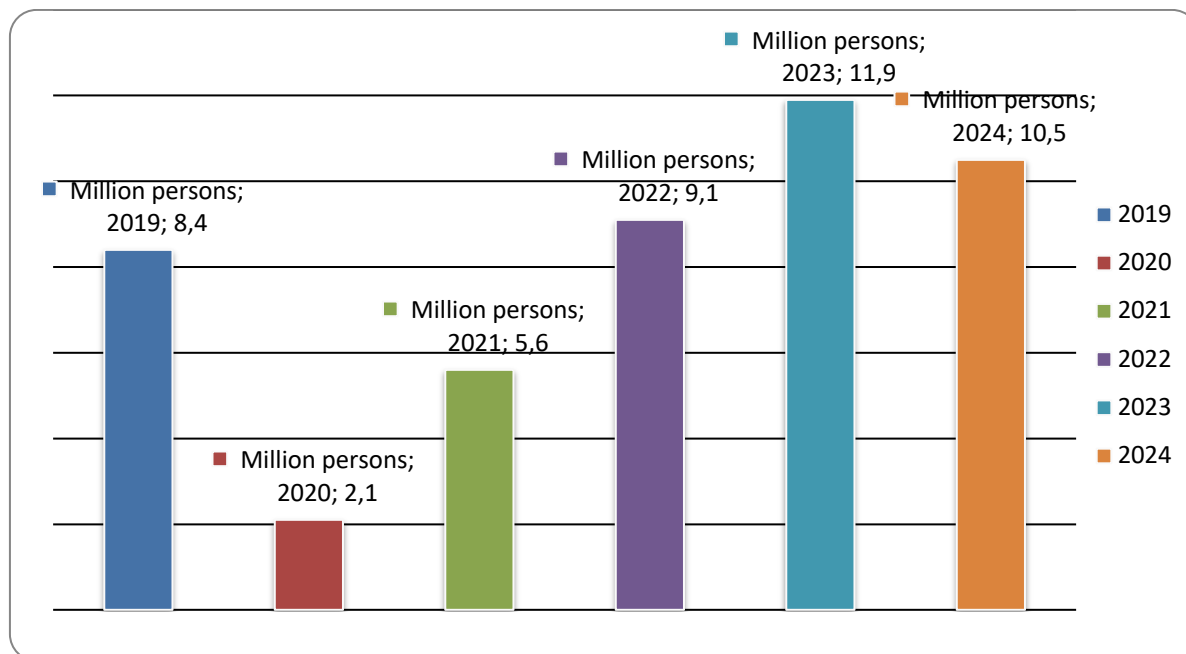

Рис. 1. Кількість перетинів кордону між Україною та Польщею у 2019-2024 рр. (млн осіб)

Джерело: складено авторами за даними Державної прикордонної служби України [14], OSW Centre for Eastern Studies [15] та Головного управління охорони кордону Польщі [16].

Пандемічне падіння 2020 р. (до 2,1 млн осіб) змінилося відновленням у 2021 р. і різким стрибком 2022-2023 рр. до рекордних 12,1 млн осіб [15]. Цей масив переміщень супроводжувався безпрецедентним за масштабом інформаційним навантаженням на обидві прикордонні служби та цивільну інфраструктуру.

Т. Журженко [4] зафіксувала принципову трансформацію повсякденного прикордонного досвіду – з «звичної мобільності» до «коридору виживання» та «зони солідарності» – як три чітко виражені фази 2021-2024 рр. Дослідниця показала, що інформаційна взаємодія на низовому рівні (WhatsApp-групи, Telegram-канали місцевих активістів, мережі взаємодопомоги) часто випереджала офіційні комунікаційні канали в

управлінні гуманітарними потоками. Цей феномен «знизу вгору» становить принципово новий об'єкт для теорії міжнародної інформації.

Блокади кордону польськими перевізниками (листопад 2023 – січень 2024 рр.) та аграрні протести (початок 2024 р.) засвідчили, що прикордонний простір є водночас ареною дипломатичних протиріч та мішенню гібридних інформаційних операцій. Дані OSW [15] свідчать, що під час блоkad інтенсивність дезінформаційних наративів у польських соціальних мережах щодо «несумлінної конкуренції» з боку України зростала в 3-4 рази порівняно з базовим рівнем – що прямо корелює з темами, які поширювала російська пропаганда.

Польська публічна дипломатія щодо України реалізується через Polska Agencja Prasowa [17] офіційні урядові комунікаційні канали [18-19]. Б. Оцєпка та Б. Добек-Островська [10] визначили перехід польської публічної дипломатії від «суто державної» до «мережевої» моделі, де неурядові актори виконують функції дипломатичних підсилювачів, особливо у цифровому просторі. Після 2022 р. ця модель продемонструвала свою ефективність у протидії російській дезінформації щодо польсько-українських відносин.

Ф. Барановський, М. Камьонка та Г. Мельник [5] доводять, що польська воєнна дипломатія у 2022-2024 рр. поєднала традиційні двосторонні канали з мультилатеральними (ЄС, НАТО, Люблінський трикутник) і новими публічно-дипломатичними форматами – зокрема, систематичними польсько-українськими медіаконференціями та спільними стратегічними комунікаційними продуктами. М. Криштанович [6] ще у 2021 р. підкреслив, що успіх стратегічного партнерства критично залежить від здатності обох сторін формувати спільний позитивний наратив в інформаційному просторі ЄС.

На рівні прикордонної безпеки О. Цісінська [3] встановила, що ефективна координація між Державною прикордонною службою України та

Польською прикордонною вартою (Straż Graniczna) неможлива без розвиненої спільної інформаційної інфраструктури. У 2022-2023 рр. обидві служби перейшли на цілодобовий режим обміну даними в рамках системи EUROSUR, що суттєво скоротило час реакції на кризові ситуації. Водночас гармонізація баз даних між системою ЄС та успадкованою радянською адміністративною архітектурою України залишається незавершеним процесом, що є одним із пріоритетів програми Interreg NEXT.

Отримання Україною статусу кандидата до ЄС (червень 2022 р.) і відкриття переговорів про членство (червень 2024 р.) докорінно змінюють параметри польсько-українського інформаційного простору. В рамках переговорного кластеру «Зовнішні відносини» (глава 30 acquis) від України вимагається поступова гармонізація інформаційної та комунікаційної архітектури державних органів із стандартами ЄС, що безпосередньо торкається прикордонної управлінської системи.

Ю. Окуньовська [11] визначила інформаційну асиметрію між державними та громадянськими акторами як один із системних викликів транскордонного співробітництва в умовах воєнного стану: коли офіційні комунікаційні канали перевантажені або недостатньо оперативні, інформаційний вакуум заповнюють неформальні мережі, що підвищує вразливість до дезінформації. Цей висновок узгоджується з фіксованою А. Дармаяді та Н. Мегіц [9] закономірністю: в країнах ЄС, що межують з Україною, гібридні інформаційні операції росії значно інтенсивнішали саме під час логістичних криз на кордоні.

Т. Студзенєцький, А. Якубовський та Б. Маєр [13] переконливо показали, що стійкість євро регіонів залежить не від бюджетних обсягів, а від якості інформаційного обміну між партнерами – зокрема від спільних ГІС-платформ, відкритих даних та систем раннього попередження. У рамках майбутнього вступу України до ЄС польсько-українське прикордоння

перетвориться із зовнішнього кордону ЄС на внутрішній, що потребує випереджальної трансформації всієї інформаційно-управлінської архітектури прикордонного простору.

Таким чином, польсько-українське прикордонне співробітництво у 2019-2024 рр. еволюціонувало від переважно інфраструктурної моделі до комплексної інформаційно-безпекової системи, у якій цифрові комунікації, інформаційна дипломатія та спільне управління кризами стали ключовими чинниками стійкості транскордонного простору. Водночас подальша ефективність цієї взаємодії залежатиме від здатності України та Польщі синхронізувати інформаційні політики, посилити спільні механізми протидії дезінформації та забезпечити інтеграцію прикордонних інформаційних систем відповідно до стандартів ЄС.

Висновки. Проведений аналіз дозволяє сформулювати такі висновки:

1. Міжнародна інформаційна взаємодія є структурним ядром польсько-українського прикордонного співробітництва. Аналіз трьох поколінь програм Interreg засвідчує системну еволюцію від фізичної інфраструктури до цифрового управління кордоном, що відображає зрілість інституційної бази відносин.
2. Повномасштабне вторгнення росії 2022 р. трансформувало прикордонний простір у стратегічний безпековий коридор з рекордними 12,1 млн перетинів у 2023 р., водночас перетворивши його на ключову мішень гібридних інформаційних операцій росії.
3. Польська публічна дипломатія демонструє ефективну «мережеву» модель, в якій неурядові організації, цифрові платформи та культурні інститути підсилюють офіційні дипломатичні канали. Цей досвід є цінним ресурсом для розбудови аналогічної архітектури з боку України.
4. Інформаційна асиметрія між двома сторонами, яка загостила під час аграрних протестів та блокад кордону 2023-2024 рр., є системним ризиком, що

підриває ефективність стратегічного партнерства і потребує цілеспрямованої дипломатичної уваги.

5. Майбутній вступ України до ЄС потребує випереджальної трансформації інформаційно-управлінської архітектури польсько-українського прикордоння – від гармонізації баз даних до впровадження спільних систем прикордонного менеджменту у рамках EUROSUR.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням механізмів протидії дезінформації на польсько-українському прикордонні, аналізом ролі цифрових платформ у формуванні транскордонних ідентичностей, а також порівняльним аналізом польсько-українського досвіду з іншими моделями прикордонного інформаційного управління в ЄС.

Список використаних джерел

1. Studzieniecki T., Szyda M., Szelagowska-Rudzka K. The Role of the European Union's Neighbourhood Policy in Developing Cross-Border Cooperation in the Polish-Ukrainian Borderland. *Central European Economic Journal*. 2024. Vol. 11. Issue 58. Pp. 364-379. DOI: <https://doi.org/10.2478/ceej-2024-0024>.

2. Shuliak A., Vozniuk Ye., Patlashynska I., Shuliak N. Info-Analytical Support for Ukrainian-Polish Cross-Border Cooperation. The Euro-Regions Case Study. *Codrul Cosminului*. 2020. Vol. 26. Pp. 431-454. DOI: <https://doi.org/10.4316/CC.2020.01.007>.

3. Цісінська О. Б. Стратегічні аспекти транскордонного співробітництва органів виконавчої влади в умовах воєнного стану (на прикладі Львівської обласної державної адміністрації). *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. № 5-6. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-5-6>.

4. Zhurzhenko T. Everyday Europeanization and Bottom-Up Geopolitics at the Ukrainian-Polish Border. *Geopolitics*. 2024. Pp. 1-43. DOI: <https://doi.org/10.1080/14650045.2023.2283488>.

5. Baranovskyi F., Kamionka M., Melnyk H. Polish Military Diplomacy

Concerning Ukraine in 2022-2024: Between Centrism and Peripherality of Direction. *Balkan Social Science Review*. 2024. Vol. 24. No. 24. DOI: <https://doi.org/10.46763/BSSR242424281b>.

6. Криштанович М. Українсько-польські міжнародні відносини в контексті євроінтеграції та євроатлантичного вибору. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-44>.

7. Губицький Л. В., Мельник Г. М. Торговельно-економічні відносини України та Республіки Польща (1991-2021 рр.). *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2021. № 8. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.8.2021.249028>.

8. Więckowski, M. The Contemporary Polish Borders in a State of Change. *GeoJournal*. 2025. Vol. 90. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10708-024-11248-7>.

9. Darmayadi A., Megits N. The Impact of the Russia-Ukraine War on the European Union economy. *Journal of Eastern European and Central Asian Research*. 2023. Vol. 10. No. 1. Pp. 46-55. DOI: <https://doi.org/10.15549/jeecar.v10i1.1079>.

10. Осієрка В., Dobek-Ostrowska B. Poland's New Ways of Public Diplomacy. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2017. 220 p.

11. Окуньовська Ю. В. Транскордонне співробітництво з Україною в умовах війни. *Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Серія: Політичні науки*. 2022. № 7. С. 70-74. DOI: <https://doi.org/10.31558/2617-0248.2022.7.10>.

12. Duszczyk M., Kaczmarczyk P. The War in Ukraine and Migration to Poland: Outlook and Challenges. *Intereconomics*. 2022. Vol. 57. Pp. 164-170. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10272-022-1053-6>.

13. Studzieniecki T., Jakubowski A., Meyer B. Key Conditions for Euroregions Development at External EU Borders: A Case Study of the Polish-Belarusian Borderland. *Regional Science Policy and Practice*. 2022. Vol. 14. Issue

4. Pp. 718-739. DOI: <https://doi.org/10.1111/rsp3.12414>.

14. Державна прикордонна служба України. Звіти. URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/zviti/>.

15. Matuszak S. Ukraine's Trade in 2024: Restoration of Logistical Routes. OSW Centre for Eastern Studies, 2025. URL: <https://www.osw.waw.pl/en/publikacje/analyses/2025-01-17/ukraines-trade-2024-restoration-logistical-routes>.

16. Komenda Główna Straży Granicznej. Statystyki SG. URL: <https://www.strazgraniczna.pl/pl/granica/statystyki-sg>.

17. Polska Agencja Prasowa. Oficjalny serwis informacyjny. URL: <https://www.pap.pl>.

18. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP. Instytuty Polskie. URL: <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/instytuty-polskie>.

19. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM). Publikacje. URL: <https://www.pism.pl/publikacje>.